

**Ne felejtsetd el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

Erdély aranykora

1). Bocskai halála után zűrzavaros évek következtek Erdély életében.
A fejedelmi hatalom és a belső rend **Bethlen Gábor** uralkodása idején szilárdult meg.

A török segítséggel trónra jutott fejedelem **Erdély aranykorát teremtette meg**.
Fejedelemsége alatt fellendült a külkereskedelem.

Az árucikkkel csak a fejedelem kereskedhetett, akinek **ebből jelentős jövedelme származott**.

A fejedelmi kincstárból jutott pénz a reneszánsz stílusú építkezésekre és a fejedelmi udvar pompájának fenntartására is.

2). Az aranykor az erdélyi kultúra fellendülését is jelenti.

Bethlen Gábor megalapította a gyulafehérvári főiskolát, és adományaival biztosította működését.

3). A fejedelem **bekapcsolódott a harmincéves háborúba a protestáns hatalmak oldalán**.

Katonai sikereit arra használta fel, hogy több békeszerződésben is **elismertette a Habsburg-hatalommal Erdély önállóságát**, területét pedig hét vármegyével **növelte**.

Nem sikerült viszont azt a tervét **megvalósítania, hogy Erdélyt egyesítse a Királyi Magyarországgal**.

4). Erdély aranykora folytatódott a Bethlen halála után megválasztott

I. Rákóczi György uralkodása alatt is.

Rákóczi is bekapcsolódott a harmincéves háborúba, és szintén előnyös békét kötött a Habsburg Birodalommal.

Háború Erdélyben

5). A gyarapodás éveinek **I. Rákóczi György szerencsétlen lengyelországi kalandja vetett véget**.

A fejedelem a lengyel trónért indított hadjáratot a szultán beleegyezése nélkül.
Szövetségesei elhagyták, serege pedig a krími tatárok csapdájába esett.

Rákóczi azonban nem mondott le, hanem szembeszállt a törökkel.

Kirobbant a háború, **török-tatár had tört be Erdélybe, végig rabolták és felégették a fejedelemséget.**

Erdély legnagyobb várát, Váradot is elfoglalták, és a hódoltsághoz csatolták.
A harcokban a fejedelem is halálos sebet kapott.

Erdély társadalma

6). Az erdélyi társadalom tagozódása rendi jellegű volt.

A három rendi „nemzetet” a magyar földesurak, a szász polgárok és a székelyek alkották.

A **székelyek** a magyarok kiváltságos helyzetű csoportját alkották.

Adómentességgel rendelkeztek, de ezért kötelező volt katonáskodniuk.

A 16. századtól kezdve elszegényedő rétegeik jobbágysorba süllyedtek.

7). A 16 - 17. században több hullámban folytatódott a román népesség bevándorlása.

Ők a jobbágyok számát gyarapították, rendi jogaik nem voltak.

Fogalmak – Évszámok

Bethlen Gábor - erdélyi fejedelem (1613–1629);

I. Gábor néven magyar király (1620 – 1621);

a 17. századi magyar történelem egyik legjelentősebb személyisége.

I. Rákóczi György - Rákóczi György erdélyi fejedelem 1630-1648 között;

Uralkodása alatt Erdély gazdaságilag és politikailag is megerősödött.

székelyek – a határ védelmét látták el Erdélyben;

a kötelező katonáskodás miatt adómentességet kaptak.